

METODOLOGICKÝ PROSEMINÁŘ

doc. PhDr. Martin Jemelka, Ph.D.

Modul

001 = Vysokoškolský zákon

002 = Formální pravidla vysokoškolského prostředí

003 = Pravopis, stylistika a jejich zdroje

004 = Kancelářské programy: zpracování a rozpoznávání textu, prezentační programy

005 = Typografie a revize textu (sledování změn, korektorské značky)

006 = Formální úprava odborného textu

007 = Standardní informační zdroje: encyklopedie, periodika, knihovny, meziknihovní výpůjční služba, elektronické zdroje

008 = Citační normy: bibliografie, citační pravidla, plagiátorství

009 = Autorský zákon

010 = Rétorika a prezentace

011 = Pojmové mapy, poznámky, vizualizace

012 = Seminární práce

METODOLOGICKÝ PROSEMINÁŘ

Modul 001 = Vysokoškolský zákon

Cíl modulu

Modul seznamuje se základní legislativní normou českého vysokoškolského prostředí, konkrétně Zákonem o vysokých školách č. 111/1998 Sb. Důraz bude kladen na důkladnou znalost vysokoškolského zákona z perspektivy práv a povinností vysokoškolského studenta. Akcentována bude rovněž otázka legislativního rámce vysokého školství v rámci Evropské unii.

Klíčová slova

Zákon o vysokých školách – veřejné a soukromé vysoké školy – studijní program – studenti – akademickí pracovníci – studium na vysoké škole – akreditace – hodnocení vysoké školy – základní legislativní rámec vysokého školství v Evropské unii.

Struktura modulu a zdroje ke konkrétním tématům

Zákon o vysokých školách (vysokoškolská legislativa v ČR a EU)

Zákon č. 111/1998 Sb., ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). Online, citováno 17. 6. 2018, dostupné z: <http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/zakon-c-111-1998-sb-o-vysokych-skolach>.

Akreditace (Národní akreditační úřad – akreditační řízení)

Národní akreditační úřad pro vysoké školství. Online, citováno 17. 6. 2017, dostupné z: <https://www.nauvs.cz/index.php/cs/>.

Hodnocení vysoké školy (zájem studentů – vědecká orientace – mezinárodní otevřenosť – hodnocení studia – zaměření na praxi – uplatnění absolventů)

Hodnocení vysokých škol. Online, citováno 17. 6. 2017, dostupné z: <http://www.hodnoceni-vysokych-skol.cz/>.

Hodnocení vysokých škol. Online, citováno 17. 6. 2017, dostupné z: <http://www.vysokeskoly.cz/tagy/hodnoceni-vysokych-skol>.

Přehled vysokých škol v ČR. Online, citováno 17. 6. 2017, dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/prehled-vysokych-skol-v-cr-3>.

Studium na vysoké škole

Deset rad, jak správně začít studovat na vysoké škole. Online, citováno 16. 6. 2017, dostupné z: <http://www.ukacko.cz/deset-rad-jak-spravne-zacit-studium-na-vysoka-skole>.

Studium při práci. Online, citováno 16. 6. 2017, dostupné z: <http://www.vysokeskoly.cz/studium-pri-praci/>.

Evropské vysoké školství

Základní informace o evropských školách. Online, citováno 16. 6. 2018, dostupné z: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/zakladni-informace-o-evropskych-skolah>.

Kontrolní otázky

- Interpretuj strukturu a základní obsah Zákona o vysokých školách č. 111/1998 Sb.
- Jaké jsou elementární rozdíly v českém a evropském vysokoškolském zákonodárství a jejich hlavní styčné body?
- Co je to Národní akreditační úřad, jaké je jeho aktuální poslání a jaký je jeho vliv na české vysoké školství?

METODOLOGICKÝ PROSEMINÁŘ

Modul 002 = Formální pravidla vysokoškolského prostředí

Cíl modulu

Modul je věnován otázkám souvisejícím s formálními pravidly vysokoškolského prostředí, konkrétně problematice étosu akademického života, akademickým titulům a hodnostem, akademickým tradicím a právům, akademickým rituálům a formálním pravidlům vztahů mezi studenty a akademiky. Adekvátní pozornost je v rámci modulu věnována profesní etice akademického prostředí, roli a významu etických kodexů a činnosti etických komisí ve vysokoškolském prostředí.

Klíčová slova

Étos vzdělání – étos akademického života – akademické tituly a hodnosti – akademické tradice – akademické rituály – profesní etika vysokoškolského prostředí – etické kodexy – etické komise v akademickém prostředí.

Struktura modulu a zdroje ke konkrétním tématům

Étos akademického života

Eisner, Elliot W.: Étos a vzdělání. Pedagogika XLVI, 1996, s. 15–23.

Strouhal, Martin – Štech, Stanislav: Vzdělání a dnešek. Praha: Karolinum 2016.

Liessmann, Konrad Paul: Teorie nevzdělanosti: omyly společnosti vědění. Praha: Academia 2009.

Etické kodexy a etické komise v akademickém prostředí

Etický kódex akademických a odborných pracovníků Masarykovy univerzity. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://www.muni.cz/o-univerzite/uredni-deska/eticky-kodex-akademickych-a-odbornych-pracovniku-mu>.

Akademické tituly a hodnosti

Psaní titulů. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://www.pravidla.cz/tituly/>.

Vysokoškolské vzdělání a udělované akademické tituly (přehled pro ČR, platný od září 2016). Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <http://www.vysokeskoly.com/rady-a-clanky-5/prehled-udelovanych-titulu-vs-a-vos-cr>.

Akademické tradice a rituály

Druhy rituálů. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: http://www.artslexikon.cz/index.php?title=Druhy_ritu%C3%A1lů.

Říčan, Pavel: Cesta životem. Praha: Portál 2006.

Profesní etika vysokoškolského prostředí

Školní etický kódex a význam profesní etiky. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <http://www.studentske.cz/2008/03/koln-etick-kodex-vznam-profesn-etiky.html>.

Kontrolní otázky (2-4, mohou být otevřené, testové, jak je libo a účelné pro daný předmět)

- Vyjměj standardní komponenty etických kodexů ve vysokoškolském prostředí a stručně charakterizuj význam etických komisí v akademickém prostředí.
- Které z akademických tradic jsou dosud v českém akademickém prostředí živé a jaké jsou jejich historické kořeny?
- Vysvětli význam akademických rituálů rámujících studentovo působení na vysoké škole.

METODOLOGICKÝ PROSEMINÁŘ

Modul 003 = Pravopis, stylistika a jejich zdroje

Cíl modulu

Modul je věnován elementárním pravidlům českého pravopisu, problematice stylistiky v mateřském jazyce a dostupným tištěným a elektronickým zdrojům českého pravopisu a stylistiky. Adekvátní pozornost bude věnována tištěným a elektronickým zdrojům českého pravopisu a stylistiky, včetně problematiky jazykové a stylistické korektury.

Klíčová slova

Pravopis – stylistika – tištěné a elektronické zdroje českého pravopisu a stylistiky – jazykové kompetence – jazyková kultura a struktura – jazyková a stylistická korektura – redakční práce.

Struktura modulu a zdroje ke konkrétním tématům

Český pravopis

Hlavsa, Zdeněk a kolektiv: Akademická pravidla českého pravopisu. Praha: Academia 1993. ISBN 80-200-0475-0.

Internetová jazyková příručka. Online, citováno 16. 6. 2018, dostupné z: <http://prirucka.ujc.cas.cz/>.

Procvičování češtiny online. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://www.umimecesky.cz/>.

Stylistika českého jazyka

Čechová, Marie a kolektiv: Současná česká stylistika. Praha: ISV 2003. ISBN 978-80-86642-00-3.

Chloupek, Jan a kolektiv: Stylistika češtiny. Praha: SNP 1990.

Jedlička, Alois – Formáneková, V. a kolektiv: Základy české stylistiky. Praha: SNP 1970.

Jazykové kompetence

Daneš, František: Kultura a struktura českého jazyka. Praha: Karolinum 2009. ISBN 978-80-246-1648-2.

Jazykové kompetence. Online, citováno 16. 6. 2018, dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/20413>.

Reichová, Hana a kolektiv: Popisy jazykových kompetencí v odborném a akademickém cizím jazyce – kritéria pro jejich posuzování. Online, citováno 16. 6. 2018, dostupné z: <https://www.cjv.muni.cz/old/media/public/cvj-kriteria-final.pdf>.

Jazyková kultura. Online, citováno 17. 6. 2018, dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/JAZYKOV%C3%81%20KULTURA>.

Jazyková a stylistická korektura

Korektury textů. online, citováno 17. 6. 2018, dostupné z: <https://www.fi.muni.cz/lemma/PB029/practices/korektury/>.

Kontrolní otázky

- Co označujeme pojmem jazykové kompetence, jaké znás jejich zdroje a jaký je jejich význam ve vědecké práci a v tvorbě odborného textu?
- Specifikuj blíže pojem jazyková kultura, vyjmenuj některé z jejích zdrojů a vysvětli vliv jazykové kultury na vědeckou práci při tvorbě odborného textu.
- Jaké požadavky nenáležejí do standardní oblasti jazykové a stylistické korektury a jak lze přistupovat k jejich řešení?

METODOLOGICKÝ PROSEMINÁŘ

Modul 004 = Kancelářské programy: zpracování a rozpoznávání textu, prezentační programy

Cíl modulu

Modul je věnován problematice kancelářských programů, konkrétně problematice zpracování a rozpoznávání textu. Zvláštní pozornost je věnována otázkám a roli prezentačních programů v akademickém prostředí a studentově vysokoškolské práci. Klíčovou otázkou modulu je rovněž problematika statistického zpracování dat, přinejmenším na úrovni využitelné vysokoškolskými studenty.

Klíčová slova

Kancelářské programy – zpracování a rozpoznávání dat – statistické zpracování dat – prezentační programy – PowerPoint.

Struktura modulu a zdroje ke konkrétním tématům

Kancelářské programy

Kancelářský balík. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Kancel%C3%A1%C5%99sk%C3%BD_bal%C3%ADk.

Zpracování a rozpoznávání dat

Hendl, Jan: Přehled statistických metod zpracování dat: analýza a metaanalýza dat. Praha: Portál 2004. ISBN 978-80-

Meloun, M. – Militký, J.: Kompendium statistického zpracování dat. Praha: Academia 2001. ISBN 978-80-200-1008-4.

Šarmanová, Jana: Databázové a informační systémy. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <http://wiki.cs.vsb.cz/images/2/26/Dais07.pdf>.

Základy statistického zpracování dat. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <http://www.umat.feeec.vutbr.cz/~svobodaz/JMA2/Statistika.pdf>.

Prezentační programy

Černý, Michal: Prezi: zapomeňte na PowerPoint. Lupa.cz. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/prezi-zapomente-na-powerpoint/>.

Feřt, Lukáš: Prezentační programy. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <https://prezi.com/yg4ouul1wzfz/prezentaci-programy/>.

Kubeš, Radek: Webové programy pro prezentaci konkuruje PowerPointu a jsou zdarma. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: https://technet.idnes.cz/webove-programy-pro-prezentaci-konkujuji-powerpointu-a-jsou-zdarma-1it-/software.aspx?c=A110618_225806_software_vse.

Reynolds, Garr: Presentation zen: simple ideas on presentation design and delivery. 2nd ed., rev. Berkeley, CA: New Riders 2012. ISBN 03-218-1198-4.

Kontrolní otázky

- Vysvětli pojmem kancelářský program (kancelářské programy) a jejich význam a vliv v odborném prostředí.
- Jaké znáš varianty běžně dostupných prezentačních programů a možnosti jejich využití v odborném prostředí?
- Jaký je principiální rozdíl mezi kvalitativními a kvantitativními znaky statistických dat ve vědecké práci?

METODOLOGICKÝ PROSEMINÁŘ

Modul 005 = Typografie a revize textu (sledování změn, korektorské značky)

Cíl modulu

Modul je určen problematice typografického zpracování odborných textů a jejich revize, konkrétně např. problematice sledování změn a korektorských značek. Studenti budou seznámeni se základními principy korektorské práce a jejím významem v procesu odborné práce.

Klíčová slova

Typografická práce – revize odborného textu – sledování změn – korektorská práce – korektorské značky.

Struktura modulu a zdroje ke konkrétním tématům

Typografická práce

Typografická pravidla. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: https://www.pslib.cz/milan.kerslager/Typografick%C3%A1_pravidla.

Naprosté základy typografie. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://astro.mff.cuni.cz/vyuka/AST031/typografie/typografie.pdf>.

Základy typografie. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://scribus.cz/zaklady-typografie-sazba-textu-a-stranka/>.

Revize odborného textu

Jak psát odborný text. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: https://www.enviwiki.cz/wiki/N%C3%A1pov%C4%9Bda:Jak_ps%C3%A1t_odborn%C3%BD_text.

Sledování změn

Sledování změn ve Wordu. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://support.office.com/cs-cz/article/sledov%C3%A1n%C3%AD-zm%C4%9Bn%C3%AD-v-Wordu-197ba630-0f5f-4a8e-9a77-3712475e806a>.

Korektorská práce

Jak na korektury v PDF. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <http://www.book-design.eu/jak-na-korektury-v-pdf.pdf>.

Ukázka korektorské práce beletristického textu. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://navolnenoze.cz/prezentace/alena-mikulikova/galerie/25766/>.

Korektorské značky

Korektury a korekturní znaménka. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <http://www.typo.cz/wp-content/uploads/2009/09/korektorske-znacky.pdf>.

Korekturní znaménka a jejich použití. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <http://uprav.ff.cuni.cz/testdrupal/uprav/?q=system/files/Sazba-korektura.pdf>.

Kontrolní otázky

- Jaká jsou základní pravidla revize odborného textu a které osoby se na ní obvykle podílejí?
- Jakou roli hraje ve vědecké práci při tvorbě odborného textu užívání funkce sledování změn v textovém editoru Word?
- Jaká znáš elementární typografická pravidla a jaké jsou jejich zdroje?

METODOLOGICKÝ PROSEMINÁŘ

Modul 006 = Formální úprava odborného textu

Cíl modulu

Předmětem modulu jsou základní pravidla formální úpravy odborného textu. Pozornost bude adresována jak strategii psaní a struktury odborného textu, tak základním pravidlům formální úpravy. V rámci modulu bude otevřena i otázka a význam textových šablon v procesu tvorby odborného textu.

Klíčová slova

Odborný text – principy psaní odborného textu – formální úprava odborného textu – textové šablony.

Struktura modulu a zdroje ke konkrétním tématům

Základní principy tvorby odborného textu

Germano, William P.: From dissertation to book. Chicago: University of Chicago Press 2005. ISBN 0-226-28845-5.

Jarabinský, Ivan: Strategie psaní a struktura odborného textu. Online, citováno 16. 6. 2018, dostupné:

https://is.muni.cz/el/1423/podzim2015/POL284/um/Seminar_2_sk.2_Strategie_psani_a_strukturna_odborneho_textu.pdf.

Katuščák, Dušan – Drobíková, Barbora – Papík, Richard: Jak psát závěrečné a kvalifikační práce. Nitra: Enigma 2008. ISBN 978-808-9132-706.

Pistorius, Vladimír: Jak se dělá kniha: příručka pro nakladatele. Pistorius & Olšanská 2011. ISBN 978-80-870535-0-8.

Formální úprava odborného textu (struktura a rozsah odborného textu)

Metodické pokyny – doporučená formální úprava závěrečné kvalifikační práce. Online, citováno 14. 6. 2018, dostupné z: <https://www.ff.cuni.cz/studium/bakalarske-a-magisterske-studium/statni-zaverecne-zkousky/zaverecne-prace/metodicke-pokyny-doporucona-formalni-uprava-zaverecne-kvalifikaci-prace/>.

Metodické pokyny pro zpracování diplomových prací (třetí upravené vydání). Online, citováno 14. 6. 2018, dostupné z: <http://it.pedf.cuni.cz/metodika/index.php?kap=3>.

Šablony

Převod textu z jiného dokumentu, práce se šablonami. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: http://elearning.slu.cz/file.php/14/Word_XP/Priklady/zadani-wordxp-03_21.pdf.

Styly a šablony. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <http://www.fspis.muni.cz/impact/download/word-2010-styly.pdf>.

Textový editor (vkládání dalších objektů do textu a jejich vlastnosti, textové tabulky, šablony). Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <http://slideplayer.cz/slide/3144631/>.

Tvorba textové šablony T4. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <https://msdn.microsoft.com/cs-cz/library/bb126478.aspx>.

Kontrolní otázky

- Vyjmenuj alespoň základní pravidla formální úpravy odborných textů, zvláště kvalifikačních prací.
- Co jsou to textové šablony a jaká je jejich role v procesu tvorby odborného textu?
- Jaké jsou podmínky převodu textu z jiného dokumentu při současném použití textových šablon?

METODOLOGICKÝ PROSEMINÁŘ

Modul 007 = Standardní informační zdroje: encyklopedie, periodika, knihovny, meziknihovní výpůjční služba, elektronické zdroje

Cíl modulu

Modul je adresován problematice standardních zdrojů vědeckých informací, konkrétně tištěných a elektronických encyklopedií, odborných periodik, knihoven, (mezinárodní) meziknihovní výpůjční služby a elektronických zdrojů informací. Adekvátní pozornost bude rovněž věnována specifické problematice anotovaných bibliografií a webových anotačních systémů.

Klíčová slova

Encyklopedie – odborná periodika – knihovny – meziknihovní výpůjční služba – elektronické zdroje informací.

Struktura modulu a zdroje ke konkrétním tématům

Základní bibliografické údaje

Základní bibliografické údaje. Online, citováno 14. 6. 2018, dostupné z: <https://www.nkp.cz/sluzby/zakl-bibl-udaje>.

Jak citovat a zaznamenávat bibliografické údaje. Online, citováno 14. 6. 2018, dostupné z: https://is.muni.cz/el/1441/podzim2015/FJBP_LI3S/01_Citace_KFJ.pdf.

Bibliografické pomůcky a databáze (anotovaná bibliografie – webové anotační systémy)

Bibliografie dějin českých zemí. Online, citováno 14. 6. 2018, dostupné z: <https://biblio.hiu.cas.cz/?locale=cs>.

České oborové bibliografie přístupné na internetu. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://www.nkp.cz/sluzby/bb>.

Elektronické slovníky a zdroje

Elektronické slovníky a zdroje. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <http://www.ujc.cas.cz/elektronicke-slovniky-a-zdroje/>.

Meziknihovní výpůjční služba (podstata meziknihovní výpůjční služby – legislativní opatření – proces objednávání prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby – mezinárodní meziknihovní výpůjční služba)

Meziknihovní služby pro zahraniční knihovny. Online, citováno 14. 6. 2018, dostupné z: <https://www.lib.cas.cz/sluzby/meziknihovni-sluzby/meziknihovni-sluzby-pro-zahranicni-knihovny/>.

Prochásková, Iva. Veřejné informační služby – pohled vysokoškolské knihovny. In Knihovny současnosti'97. Brno: SDRUK 1997, s. 122–127.

Richter, Vít: Poskytování meziknihovních výpůjčních služeb a služeb dodávání dokumentů v České republice. Národní knihovna. 1998, roč. 9, č. 4, s. 178–192.

Kontrolní otázky

- Co se skrývá pod pojmem meziknihovní výpůjční služba a jak lze její služby využít při tvorbě odborného textu?
- Co je obvykle označováno termínem anotovaná bibliografie a jaké jsou její (ne)výhody při tvorbě odborného textu?
- Vysvětli výhody tzv. anotované bibliografie a jejího využití ve vědecké práci a při psaní odborného textu.

METODOLOGICKÝ PROSEMINÁŘ

Modul 008 = Citační normy: bibliografie, citační pravidla, plagiátorství

Cíl modulu

Předmětem modulu jsou otázky související s citačními normami a pravidly, odbornými bibliografiemi a bibliografickými soupisy. Pozornost bude věnována rovněž problematice plagiátorství a informačním systémům sloužícím k odhalení plagiátů a právním dopadům odhaleného plagiátorství.

Klíčová slova

Citační normy – bibliografie – odborné bibliografické soupisy – citační pravidla – plagiátorské jednání.

Struktura modulu a zdroje ke konkrétním tématům

Citační normy

Nová citační norma ČSN ISO 690:2011. Bibliografické citace – podrobný návod, jak citovat literaturu a prameny, s českými příklady. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/prif/ps11/metodika/web/ebook_citace_2011.htm.

Citační pravidla

Boldiš, Petr: Bibliografické citace dokumentů podle ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2. Část 2 – Modely a příklady citací u jednotlivých typů dokumentů. Verze 3.0 (2004). c 1999–2004, poslední aktualizace 2004-11-11. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <http://www.boldis.cz/citace/citace2.pdf>.

Citace.com. Generátor citací. Online, citováno 20. 6. 2010, dostupné z: <http://www.citace.com>. Krčál, Martin – Teplíková, Zuzana: Naučte (se) citovat. Blansko: Citace.com 2014. ISBN 978-80-260-6074-1.

Bibliografie

Kratochvíl, Jiří – Sejk, Petr – Anthová, Věra – Stehlík, Marek: Metodika tvorby bibliografických citací. Brno: Knihovna univerzitního kampusu a Ústřední knihovna PřF MU 2010. Online, citováno dne 20. 6. 2018, dostupné z: http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/prif/ps11/metodika/web/ebook_citace_2011.htm.

Odborné bibliografické soupisy

České oborové bibliografie přístupné na internetu. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://www.nkp.cz/sluzby/bb>.

Plagiátorské jednání

Seminární a školní práce. online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <https://odevzdej.cz/>. Kontrola plagiátorství (pro studenty). Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <https://www.ff.cuni.cz/knihovna/publikuji/plagiatorstvi-studenti/>.

Kontrolní otázky

- Stručně vysvětli obsah a význam normy ČSN ISO 690 a 690-2 a přibliž její užití v odborné praxi.
- Jaká znáš webová rozhraní k automatické tvorbě bibliografických citací a jaké jsou výhody jejich užití?
- Jaká sankční opatření jsou obvykle spojována v akademickém prostředí s odhalením plagiátorství?

METODOLOGICKÝ PROSEMINÁŘ

Modul 009 = Autorský zákon

Cíl modulu

Modul je věnován problematice tzv. autorského zákona a otázkám duševního vlastnictví a publikační etiky v akademickém prostředí a prostředí vědecké práce. Zvláštní pozornost je v rámci modulu věnována problematice etiky vědy.

Klíčová slova

Autorský zákon – duševní vlastnictví – publikační etika – etika vědy – Světová organizace duševního vlastnictví.

Struktura modulu a zdroje ke konkrétním tématům

Autorský zákon

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). Online, citováno 16. 6. 2018, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121>.

Duševní vlastnictví

Duševní vlastnictví: ochrana duševního vlastnictví, autorské právo, průmyslové právo. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://vedavyzkum.cz/dusevni-vlastnictvi>.

Přehled práva duševního vlastnictví a jeho právní ochrany v České republice. Online, citováno 18. 6. 2018, dostupné z: <https://pravniradce.ihned.cz/c1-14010730-prehled-prava-dusevniho-vlastnictvi-a-jeho-pravni-ochrany-v-ceske-republike>.

Světová organizace duševního vlastnictví. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <http://www.wipo.int/portal/en/index.html>.

Publikační etika

Publikační etika v praxi. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://vedavyzkum.cz/blogy-a-rozhovory/nazory-a-komentare/publikaci-etika-v-praxi>.

Publikační etika. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://www.phil.muni.cz/journals/index.php/studia-paedagogica/pages/view/ethics>.

Etika vědy

Citování a citační etika ve vědecké práci. Online, citováno 18. 6. 2018, dostupné z: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/93/4694/Citovani-a-citacni-etika-ve-vedeckej-praci>.

Knecht, P. – Dvořák, D.: Etika vědecké práce a publikování pro mírně pokročilé. Peagogická orientace: vědecký časopis České pedagogické společnosti 23, 2013, č. 4. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://journals.muni.cz/pedor/article/view/701>.

Statut Komise pro etiku vědecké práce Akademie věd České republiky. online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: http://www.avcr.cz/opencms/export/sites/avcr.cz/.content/galerie-souboru/zakony-pravni-predpisy/Statut_KEVP_2015.pdf.

Kontrolní otázky

- Charakterizuj stručně obsah Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, a to ve vztahu k vysokoškolskému prostředí a prostředí vědecké práce.
- Vysvětli základní pravidla publikační etiky a jejich vliv na odbornou práci.
- Co je náplní činnosti Světové organizace duševního vlastnictví a jakými se řídí pravidly?

METODOLOGICKÝ PROSEMINÁŘ

Modul 010 = Rétorika a prezentace

Cíl modulu

Předmětem modulu jsou základní principy rétoriky a elementární pravidla prezentace ve vysokoškolském prostředí. Adekvátní pozornost je věnována základům psychologie komunikace, etiketě a pravidlům veřejného vystupování, a to vždy ve vztahu k akademickému a vědeckému prostředí.

Klíčová slova

Rétorika – řečová kultura – schopnost prezentace – psychologie komunikace – zásady veřejného vystupování – etiketa.

Struktura modulu a zdroje ke konkrétním tématům

Rétorika

Kraus, Jiří: Rétorika a řečová kultura. Praha: Karolinum 2010.

QUINTILIANUS, Marcus Fabius. Základy rétoriky. Praha: Odeon 1985.

Řečová kultura

Jazyková kultura. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/JAZYKOV%C3%81%20KULTURA>.

Jazyková kultura – historie a přítomnost. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <http://abicko.avcr.cz/archiv/2001/2/obsah/jazykova-kultura--historie-a-prítomnost.html>.

Schopnost prezentace

Hospodářová, Ivana: Prezentační dovednosti. Praha: Alfa Nakladatelství, s. r. o., 2007.

Prezentační dovednosti. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <http://www.softskills.wz.cz/html/prezentacni.html>

Psychologie komunikace

Vybíral, Zdeněk: Úvod do psychologie komunikace: přehled základních přístupů k interpersonální komunikaci. Praha: Gaudeamus 1997.

Zásady veřejného vystupování

Strach z veřejného vystupování. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://www.celostnimedicina.cz/strach-z-verejneho-vystupovani.htm>.

Etiketa

Fischer, Pavel: Etiketa, slušné chování, protokol. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <https://www.pavelfischer.cz/1544-etiketa-slusne-chovani-ci-protokol/>.

Šťastný, Václav: Etiketa, aneb společenské chování v profesním styku. Praha: ASPI Publishing 2005.

Kontrolní otázky

- Co je předmětem psychologie komunikace a jak lze její dovednosti využít v akademickém prostředí?
- Jaký je rozdíl mezi pojmy etika, etiketa, slušné chování, společenské chování a protokol?
- Jaké znáš základní strategie a dovednosti vedoucí k ovládnutí stresových situací souvisejících s veřejným vystupováním?

METODOLOGICKÝ PROSEMINÁŘ

Modul 011 = Pojmové mapy, poznámky, vizualizace

Cíl modulu

Modul je věnován problematice tzv. pojmových map, tvorby poznámkového aparátu a vizualizace shromážděných dat.

Klíčová slova

Pojmové mapy – poznámkový aparát – klasifikace dat – vizualizace dat.

Struktura modulu a zdroje ke konkrétním tématům

Pojmové a myšlenkové mapy

Bendl, Stanislav – Voňková, Hana: Využití pojmových map ve výuce pedagogiky. Pedagogická orientace 20, 2010, č. 1, s. 16–38. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: http://www.ped.muni.cz/pedor/archiv/2010/pedor_10_1_vyuzitipojmovyhmap_bendlvonkov_a.pdf.

Nehuda, René: Myšlenková mapa – jednoduchý návod. Online, citováno 18. 6. 2018, dostupné z: <https://www.renenekuda.cz/myslenkova-mapa-jednoduchy-navod/>.

Pojmové a myšlenkové mapy. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: http://kik.osu.cz/moodle/pluginfile.php/5169/mod_resource/content/1/Pojmov%C3%A9%20a%20my%C5%A1lenkov%C3%A9%20mapy.pdf.

Vaňková, Petra: Pojmové mapy ve vzdělávání. Online, citováno 19. 6. 2018, dostupné z: <http://vzdelavani-dvpp.eu/download/opory/09vankova.kn.blA4.TISK.pdf>.

Poznámky, poznámkový aparát

Poznámkový aparát – bibliografické citace. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: http://film.ff.cuni.cz/rozcestnik/metodika/biblio_citace.pdf.

Klasifikace dat

Holčík, Jiří: Analýza a klasifikace dat. Brno: 2012. ISBN 978-80-7204-793-2. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <https://www.iba.muni.cz/res/file/ucebnice/holcik-analyza-klasifikace-dat.pdf>.

Software analýzy a klasifikace dat. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <http://splab.cz/download/software/software-analzy-a-klasifikace-dat-dcat>.

Vizualizace dat

Interaktivní vizualizace dat a metadat. Online, citováno 18. 6. 2018, dostupné z: <https://www.cognito.cz/design/interaktivni-vizualizace-dat-a-metadat>.

Sochor, Jiří – Beneš, Bedřich – Felkel, Petr – Žára, Jiří: Vizualizace (Vizualization). Praha: FEL ČVUT Praha 1997. ISBN 80-01-01582-3. Online, citováno 18. 6. 2018, dostupné z: <https://www.fi.muni.cz/~sochor/VIZ/>.

Vizuální prezentace dat. Online, citováno 18. 6. 2018, dostupné z: <http://www.visualdata.cz/vizualizace-dat/>.

Kontrolní otázky

- Co je označováno termínem pojmové a myšlenkové mapy a jaká je jejich role v odborné práci?
- Vysvětli podstatu softwarové analýzy a její možnosti ve vědecké práci a při tvorbě odborného textu.
- Jaký je účel a role poznámkového aparátu ve vědecké práci?

METODOLOGICKÝ PROSEMINÁŘ

Modul 012 = Seminární práce

Cíl modulu (anotace na jednu až tři řádky seznamující s výsledky učení)

Předmětem modulu je problematika seminární práce, její přípravy formou sběru dat, tvorby poznámek a textu samotné seminární práce. V rámci modulu bude problematika diplomové práce prezentována na konkrétních příkladech, včetně vzorových a chybných příkladů. Adekvátní pozornost bude věnována formálním znakům seminární práce a jejímu významu ve studentově odborném CV.

Klíčová slova

Seminární práce – formální znaky seminární práce.

Struktura modulu a zdroje ke konkrétním tématům

Seminární práce

5 tipů jak napsat dobrou seminární práci. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <https://www.online.muni.cz/student/4916-5-tipu-jak-napsat-dobrou-seminarku>.

Eco, Umberto. Jak napsat diplomovou práci. Olomouc: Votobia, 1997. ISBN 978-80-719817-3-7.

Seminární práce. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: https://web.natur.cuni.cz/ekologie/jarosik/cze/ra_semin.html.

Stearns, S. C. – Huey, R. B.: Some modest advice for graduate students. Bulletin of the Ecological Society of America 68, 1987, s. 145–153. Online, dostupné z: http://polypedal.berkeley.edu/Grad_Postdoc_tour/Grad_advice.html.

Struktura seminární práce. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: http://fim.uhk.cz/kroky/old/_data/seminarka/Struktura_seminari_prace.pdf.

Šesták, Zdeněk: Jak psát a přednášet o vědě. Praha: Academia 2000. ISBN 978-80-200-0755-5.

Zbíral, Robert. Příručka psaní seminárních a jiných vysokoškolských odborných prací. Praha: Linde Praha 2009. ISBN 978-80-7201-779-9.

Formální znaky seminární práce

Formální úprava bakalářské práce. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <https://formatovani-dokumentu.cz/navod/formalni-uprava-bakalarske-prace>.

Haltofová, Pavlína: Náležitosti odborného textu: doporučení pro psaní seminární, bakalářské a diplomové práce. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <http://www.opf.slu.cz/kfi/cz/studium/metodika.pdf>.

Seminární práce. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: https://fpe.zcu.cz/export/sites/fpe/khi/Dokumenty/Vzor_seminarni_prace.pdf.

Smrt'ák, Josef – Garciová, Sylva: Úprava odborného textu. Online, citováno 20. 6. 2018, dostupné z: https://www.natur.cuni.cz/geografie/fyzgeo/downloads/uprava_odeborneho_textu.

Praktické příklady seminárních prací

Ukázky seminární práce, bakalářské práce, diplomové práce. online, Citováno 20. 6. 2018, dostupné z: <http://www.ukolydoskoly.cz/cz/vzorove-prace.html>.

Kontrolní otázky

- Proč se nevyplatí podceňovat seminární práci a jaká je její role ve studentově CV?
- Jaké znás základní formální rozdíly v psaní seminární, bakalářské a diplomové práce?
- Co je hlavním cílem seminární práce?